

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre.....	24 kor. (12 fr.)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy hóra.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékre.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap

korán reggel.

Unnep és vasárnap után is.

Kolozsvár, 1903.

Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF.

Csütörtök, Október 22.

Kacérság.

Kolozsvár, okt. 21.

(K. E.) A politikai kacérság nagymestere, Apponyi Albert gróf megint megszólalt. Amikor a képviselőház elnöke beszél, egyúttal mindig beszélget is magáról. Ma pedig, a sokszorosan zűzavaros politikai válság bonyodalmai közt, nemcsak érdekes, amit mond, hanem egyszersmind fontos és a szabadelvűpárt volt nemzeti frakciójára rendkívül jellemző is. Mindezekfölött pedig újabb, az eddigiek-nél sokkal nagyobb bizonyossága annak a politikai kacérságnak, amely még csak nemrégiben is sajnálkozó szánakozást keltett irányában országosra, de amely ma már valószínűsítendő undorodást szül a magyar politikai közvéleményben.

A valamikor nemzeti verte-zetbe bujt füvölhangu lírai tenor a politikai élet porondján az egész ország rátapadt, szenzaciót sóvárgó, kíváncsi szeme előtt veti le a páncélját és immár a nemzetiek programjának köntöse nélkül anyaszűz meztelen kínálja magát föl-felé is, lefelé is. Bizonyára, mert másképp nem lehet, kihívó kacérsága az oka, hogy fönt se kell, lent sincs rá szükség. A nemzeti érdekek védelmének minduntalan való hangsúlyozása elég Bécs előtt arra, hogy ez magában véve is kegyvesztetté tegyen valakit. Az udvar tehát rég elejtette Apponyit. Ezzel a megváltozhatatlan tény-nyel azonban még nem számolt le a nemzettel, amiért is minduntalan lesi, hogy a haladó politikai harc-sát az események árja végre-vala-hára a víz színére veti. Holott ez soha meg nem történhetik. Az udvar-nál tehát eljátszotta kisdéd játékait. Ugyisint a nemzetnél is. Erős a hitünk, hogy egyetlen olyan józan, fegyelmezett agyu és a történeteket állandó folytonossággal szemmel ki-sérő politikusi szines Magyarországon, aki ne volna ezen a vélemény-en. Mert végre is nem olyan buta és nem olyan könnyen felejtős a nemzet, hogy föl ne ismerné Apponyinak a legszentebb nemzeti érdekekkel való, immár undort keltő,

kihívó kacérságát. Persze csakis szóval, legfőlegbb írásban. Tettben soha.

Mihelyt valami nemzeti kérdés vagy általános érdekű országos ügy van napirenden, Apponyi mindig keres és mindig találalkalmat arra, hogy zengzetes szavakban kifeje-zésre juttassa pártállását a kérdé-ses dologgal szemben. Harcbaszál-lása azonban a szavakon és a be-tűkön túl soha sem terjed. Abban a pillanatban, amikor arra kerül a sor, hogy cselekvéssel bizonyítson, elhallgat a gróf és átvedlik politi-kai nemává, aki se lát, se hall. Amióta házelnök, hát ez a közjogi állás különösen alkalmas takaró neki ahoz, hogy befűdjön vele önálló cselekvési szabadságának még a létezését is.

Ilyenkor mindig passzív pózba csapja magát és fontoskodva, de tényleg kibújva a becsületes poli-tikus tartozó kötelessége alól, arra a méltóságra kiváncsi, amely tar-tozkodást parancsol neki. No hát ezzel a bujósdivál és ezzel a ka-cérsággal torkig van a nemzet, amelyben van már annyi politikai érettség, hogy időről-időre kellő-képpen tudja mérlegelni Apponyi kacérságát és amely egyetlen pil-lanatra se tudja elfelejteni, hogy azonnal az udvar felé hajladozik bétrét görnyedt háttal, mihelyt azt hiszi, hogy a nemzet levette róla a szemét.

Kacérságának legfrissebb bizo-nyágaképpen Apponyi Albert gróf az egyetemi ifjuság Deák-ünnepségén, a közvilágnak engedve, rögtön-zött beszédet tartott, amelyben a következőket mondotta:

„Ugy érzem, mintha nekem most nem volna szabad mondanom mindazt, amit önöknek a nemzeti géniusz mondhat. Megvallom, hogy ezen kötelességemet teljesíteni tudjam, erre most gyöngyök érzem magamat. Ezt csak egy Deák Ferenc teheti meg. Én nem tehetek mást, mint-hogy az önök lelki szemei elé állítsam a magyar nemzeti géniusz legtelje-sesebb, legnemesebb és legnyugodtabb megnyilvánulását. Két mondatára figye-lmeztetem ezuttal csak önöket. Az egyik az, hogy amit az idők kedvezőtlen fordula-ta vesz el tőlünk, azt visszaszerezhet-

jük, de amiről lemondottunk, azt nem szerezhetjük vissza soha. A másik mon-dása pedig, amire szintén figyelmeztetem önöket, az, hogy a hazáért kockáztatni mindent szabad, de a hazát soha.

Olyan világos, mint a nap, hogy a legaktuálisabb politikai kér-dések lebegtek Apponyi előtt, ami-kor megrögtönözte ezt a jól átgon-dolt beszédét. A mit a vezényleti nyelv megállapítása jogáról való le-mondásról, Deák-ból idézve, a nem-zet szeme elé állít, az halvány vissz-hangja, ám azért elég jellemző kó-piája annak, a mit tavaly szeptem-berben Jászberényben, azóta is több-ször hangoztatott a katonai terhek emelése ellen való tiltakozásakép-pen és a nemzet jogainak a had-seregben való érvényesülése érde-kében. A mig így a nemzetre ka-csint, hamisan Bécs felé is pislog. Vagy mi más az, ha nem politikai kacérság, hogy legujabb nyilatko-zata dacára még sem lép ki hűsé-ges párthíveivel a nagy kinnal összecsiszított és valahogy még csak összetartott szabadelvű pártból, a mikor a párt katonai programját megállapító választott kigondoló bi-zottságban se tudta álláspontját érvényre juttatni és az új kormány megalakításában sem adnak neki helyet az udvar előtt épp akceptál-hatatlan elvei miatt? Az csak por-hintés a közvélemény szemébe, hogy a kormány pártjából való kilépés-sel akarják ijesztgetni azokat, akik ugy se ijednek meg ettől a fenye-getéstől, mert jól ismerik Apponyit. Ha férfias bátorsággal állást merne foglalni nyíltan és leplezetlenül, ta-lán még most jóvá tehetné legalább a nemzet javára a korona ellentétes fölfogásával szemben mindazt, amit esztendőnk hosszú során át vétett kihívó és hiu politikai kacérságával.

Válság — a végtelenségig.

Kolozsvár, okt. 21.

A császár parancsolt. A kilencesek meghajoltak. A császár diktált. A kilen-cek, ugyanazt gondolták ki és diktandóra határoztak. S szép titkosan, becsületszó pe-csétjével őrizve küldték föl a Burgba jó Lukács minisztert, hogy közölje a királlyal, mit akart a császár s az ő hű kilence.

És ime. Halljunk furcsa háborút, Bécsben most már nem kell az ő recipéjük szerint készült kotyvalék. Még mindég akad talán benne egy milliomod grammnyi nemzeti bors? Még mindég sokat engedtek oda-fönn és most már ez is visszazúzásra kerül. Teljes összmönarchiai puliszka készüljön a szabadelvűpárt roskatag, bomladozó tűzhe-lyén. — ugy-e?

És engedelmessékednek-e a fő- és al-szakácsok és kukták és egyéb szabadelvű konyhagyerek? Vagy kiabálni fognak és fölmondanak a kétfejű sasos uraságnak?

Mi lesz?

Egyelőre vak sötétbe révedez a sze-münk, és a bizonytalanság ködéből csak egy ércszobor magaslik ki: a megalkuvást nem tűrő, a jogokat követelő nemzet ha-talmas kiáltó akarata!

Délután 4 órakor a következő távirat érkezett lapunk tudósítójától, a mai nap eseményeire vonatkozólag:

Budapest, 1903. okt. 21.

érk. d. u. 4 órakor.

A bécsi Burgban még tegnapi lázas munka folyt. A kilences bizott-ság jelentését vizsgálatták szörnyű pápaszemmel. A szövetségi nyomban több másolatot készítettek, melyeket az ismert kamarilla még ismertebb alakjaihoz juttattak el. Miután *Koerber* Triesztben időzik, a katonai program bő vázlatát táviratban kö-zölték vele. Egyébiránt megállapo-dásra ez ideig sem jutottak, a mit világosan igazol az is, hogy *Lukács László délelőtti féltizenegy óráig még nem kapott meghívást a Burgba*. A pénzügyminiszter ugy magyarázta ezt, a furcsa vendéglátást az őt kö-rülvevő újságíróknak, hogy ő Felső-gének időre van szüksége, míg a bizottság jelentését áttanulmányozza.

— De hiszen, szólt közbe egyik bécsi lap kíváncsi tudósítója, — *köz-tudomású tény, hogy a kilences bizottság egyenesen a „császár“ direktívája alap-ján dolgozott?*

Lukács hallgatott néhány pilla-natig, azután így felelt:

— *Ő felsége most látta először a kilences bizottság jelentését.*

Ezt a nagyraevadságu kijelen-tést mindenki elhitte, de azt is jól tudta mindenki, hogy a császár na-gyon is jól tudta, mi fog történni a bizottságban!

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

Eggetem-utca 7., (Lyceum-nyomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyszög centiméterenként 8 fillér.

Iparosok és kereskedők kedvezményben részesülnek

Nyilttér soronként 40 fillér.

Sőt, tény, hogy előbb tudta, mint maguk a bizottsági tagok.

A rideg valóság ott van, hogy a jeles kamarilla még nem méltóztatott megállapodásra jutni — a mi dolgunkban.

Később váratlan fordulat történt a válság ügyében. *Lukács László* féltizenegy órakor megjelent Ő fel-sége előtt s kihallgatása jó félóráig tartott s *Lukács* kipirult arccal, izga-tottan jött ki a királytól. *Felindulva és megbízás nélkül, a mennyiben ő fel-sége kijelentette, hogy most már a ki-lences bizottság jól leszírt programját se fogadja el s különösen nem bo-csájtkozik bele a felségjogok semminemű magyarázatába.*

A király megmondotta *Lukács*-nak a maga ultimátumát s megbizta őt, hogy ismeresse meg a szabadelvűpárttal nézeteit, illetőleg elha-tározását.

Már most, mindaddig, míg a pártprogram összhangba nem jön a király akaratával, szó se lehet a vál-ság megoldásáról. Addig ő Felsőge aligha ad ez ügyben kihallgatásokat s így újra jó a puhítás amott.

Félhivatalosan a következő je-lentést adták ki a történt események-ről: Ő Felsőge ma délelőtt fogadta *Lukács Lászlót* félóráig tartó magán-kihallgatáson. Miután a pénzügyimi-niszter tegnap informálta ő Felsőgét a kilences bizottság felfogásáról, ő Felsőge viszont közölte „saját“ állás-pontját *Lukács*csal s megbizta őt, hogy ez álláspontot a kellő helyen képviselje.

Lukács László ma este tér vissza Budapestre.

Khuen-Héderváry Károly gróf, a kétszeresen bukott miniszterelnök, ma délben félegykor volt ő Felső-génél kihallgatáson. *Ma esetleg ő is visszatér Budapestre, hol az események hire mindenfelé óriási feltűnést és konsternációt keltett.*

TÁRCA.

Éváékről.

Ita: Fodor Erzsike.

A kályhában zizegve égő zsarútnak bele-bele szóltott a halk beszédbe és sárgás lángvilág ide-oda szálló vonásokat rajzolt az előtte ülő párra.

— Én elítéltem azt a nőt, ki meg tudja csalni, kit szeret egy mással, mielőtt meggyőződne arról, vajjon jobban szereti-e tényleg a másikat.... — szóltott határozot-tan a leány.

— Ne ítéljésem elhamarkodottan édes! Az igazságos bíró számol a menőkörülmé-nyekkel is.

— Ilyen esetben nincs mentség! — indulatokodott a leány.

— No lássa! Én másként gondolko-zom e dolgok felett. Hajlandó vagyok jóindulattal nézni a hűtlenséget és egyszerűen lelki megrogyásnak nevezni. Képes vagyok a paradicsomi Éva világraszóló vétkeit is másként magyarázni, ahogy ugyan nem az Irás, a hagyomány, de az emberekkel tisztában lévő másik ember sejtje a valót.

A leány kíváncsi hűtlenséggel nézett a férfire. Közélebb hajolt hozzá és várta a szót.

— Meslék magának Baba! Az Eden-kertből.... Abba a nagy, elhagyatott szép világba teremtett az Isten két embert. Hiszzen tudja.... Egy erős férfit kevés tu-dással és egy gyöngye asszonyt sok tudni-vágyással.

Volt körülöttük virág, olyan illatos, hogy mámorossá tette lelküket, kék ég fe-léltük, ezer fényes csillagmécsestől estén-ként, volt szerelem szívükben, romlatlan ösrzés, melyen még nem hagyhatott mocs-kot a századok romlása és bizonyára bol-dogok is voltak....

Eddig egyformán tudjuk.

De azután.... Maga mosolyog! Az al-mára és a kigyóra gondol.

Én is a kigyóra! Gyermekek! Maga azt hiszi, hogy amint a tanítóbacsi mesélte az a kigyó sziszegett és pikkelyes volt? Az én eszem úgy diktálja, hogy igenis mikor Ádám soká odakészült a smaragd-zöld le-vélű bananerdőben és időntul halgatta a kristálypatak csobogását, od haza a rózsá-ból font ház előtt megjelent a kigyó. De nem gondolja, hogy ez a Lucifer egy szép, mondjuk barna fiú volt? Én nem csak gondolom, de biztosan merem állítani. Szó-val az unatkozó, a szerelmes, de *egyedül-hagyott* Éva előtt megjelent Lucifer.

Megemelte fővegét és nézni kezdte az első asszony viruló orcáját, csodás szemeit. Éva elpirult.

Lucifer megszólalt. Lágyan csengett a hangja. Beszélt szépeket.

Olyan világból jött, melyről Ádám nem tudott, vagy csak nem szólt. Olyan szavakat mondott, melyekben ábramillatú mézben volt beadva a méreg.

A tekintetében ott lángolt a pokol, de egyúttal integetett a menyország.

A rózsák illata az ő hangját beszélt... forrott a lég.... a pacsirták daloltak....

És nem jött Ádám.

Itt most gondolkozzon a maga asz-szonyi eszével és vonja le a következőt:

Szerelmem ide, hűség oda, egyedüllet napfényes rózsáligetben fiatal, csókra vágyó önök egy új, tüzes szemű férfi mellett, kiről mondjuk bár, hogy kigyó, hogy zsák-mányra leső kaján Lucifer, — ott már bekopogott a vétek, gondolat nélkül, gyorsan, eszeveszetten, de biztosan.

Én a tudás fájának gyümölcsét az első asszonyi hűtlenségnek tartom, a mit komolykodva százfélékén magyaráznak.

Jött az állhatatosság tiszta útjába az ujdon-ság ingere, egy még ösmertelen csá-bító tudással felfegyverkezett férfi és Éva, ha mással nem is, de a szeme vágyakozó ragyogásával és mellette megkétszereződött szépségével már leszakította a paradicsomi almát — vétkezett.

Eddig a bűn.

És most jöjjön az ő bűnhődése és

ugyanakkor igaz szerelmének megnyilvánu-lása után a mi bocsánatunk.

A lángpallosu cherubnál újra egy-formán tudjuk az Irás betűit.

De lássa! Itt már megtört Éva! Sze-relmemmel vétkezett egy másik vélt szerelemért, de mikor a válság uton állott.... maradt-e Luciferrel, az ő szép ördögével az Eden fái között?

Nem! Mert az ő urával, régi szere-lmével tovább a rögös uton, melyre ő maga hordta a göröngyöket és vissza sem nézett Luciferre....

Talán jól tette! Mert talán az akkor kajánul mosolygott utána, mint a mai világ elkapott don Juanjai teszik némely esetben....

És ment Ádámmal.

Túrta panasz nélkül a rája mért szen-vedéseket, néklőtölését a minden jónak megmutatván az utóknak, hogy csak a pillanat vétke vala, az alkalom csábja, amely az ősszerelmet, hitvesi kitartást meg nem szakítja a paradicsomon kívül sem.

És ez a bűnbán megtisztult, megtért szerelmem valami magasztossággal bír előt-tem, mert ez a régi szerelmet a megbánás-nak és a bocsánatért való reszkető hálának csodás patinájával vonja be.

Az elhagyatottság perceiben a pillá-nyi hűtlenség inkább csak beteges gyenge-ség, mint néven nevezhető vétek.

A leány közbe vágott:

— Szóval Éva maga szerint....

A férfi mosolygva tette utána:

— Kérem védenem felmentését!

— Elítéltem a védenőt! Ha szere-tünk, az örök időre szól megszakítás nélkül!

A férfi hitetlenül csóválta a fejét:

— A szerelmes nők önerejének tul-becsülése....

Aztán hirtelen a leány kezére hajította

fejét és halkan az ő megszokott bizalmas, meleg hangjúnak kérdezte:

— Nem tudna megcsalni Éva?....

— Soha! — suttogta a leány.

De a tűz sötét árnya a falon ugy hu-

zódott el megettük, mintha Lucifer már ebbe a paradicsomba is betolakodott volna....

II.

Köds novemberi délután izgatottan ugrott ki a kocsiából Pethő Imre. Az író-asztalára tette a magával hozott revolvert és mint aki teljesen rendben érzi a dolgot, ugy sóhajtott fel:

— Egész életére nyomorék lesz a ku-tya! Meg nem tudtam ölni! Azt hiszem, reszkett a kezem. Sebaj! Legalább hordja az emlékeket!

Az „emlék“ szóra elkomorodott. Véig nézett az asztalán és egy kéz-mozdulattal lecsapott onnan egy keskeny fehérkeretes női képet, meg egy másik mo-solygó leányarcot. A földön még rá is ta-posott, olyan gyűlölet fogta el. Kihúzta fiókját és onnan is marokszámra szórta a leveleket, kacagva, meg sóhajtvá, amig belefáradt.

— A hűtelen, a rossz.... ismételtette a papírhalmaz előtt.

Csak most tűnt szemébe egy felbon-tatlan levél, mely az asztalon várt el-olvasásra.

Megösmerte az írást.

Megreszkett a láttára.

Oda akarta dobni a többi közé olva-satlanul, de vágyott is olvasni, hogy mint menti magát előtte az a nő, akinek pedig nincsen mentsége.

Beszélt a levél:

— Édes! A Te szavaiddal járulok előd:

Az igazságos bíró számol a körülmények-kel! — Tudom, hogy pálcát törtél szerel-münk felett, mely Te szerint halott, hogy gyűlöl, és mindenekfelett megvetsz, pedig itt állok előtted, mint megtért, mint megtis-zult lélek, akinek még joga van a boldo-gáshoz és főleg a Te bocsánatodhoz.

Mit tettem? Rosszat! Érzem, és szá-nom-bánom vétkeket!

De emlékezz! Egy homályos téli estén hajdan meséltél nekem....

Rossz asszonyról, kinek az egész vi-lág bűnül rőjje fel azt, amit Te megbocsáj-tottál neki.

Mit meséltél Éváról?

Hogy volt egy pillanat, mikor elha-gyottan elfeledkezett a belé alkotott hű-ségről és nem érzett egyebet egy férfi kö-zelében, mint hogy az egy tüzes szemű csábító és ő meg egy fiatal rózsasarcu asz-szony és nem jutott eszébe a harmadik, aki a jogos gát kettőjük között.

Én elítéltem Évát.

Te felmentetted őt.

Emlékezz vissza! Felmentetted azért, mert a válság percében meggyűlölte Lu-cifer-t és megutálta önmagát.

Hát ments fel engemet is!

Távol voltál.

A hitem önmagamban és a szerelmem

erős volt ugyan, csak magam voltam

gyenge.

Jött Lucifer.

Olyan volt, amilyenek te leirtad, ugy beszélt és megintott a lelkem egysulya.

Vágytam, hogy látnálak, hogy megragadnál.

Mikor a lelkem inogni készült, de nem jöttél.

Egy csendes őszi alkony volt a vétek,

melyért Te ítélni készülsz, vagy már ítélél is. Egy csendes néma csók volt és utána

még egy szótlan, tüzes és lélekzefjött.

Egy vakmerő ölelés percében öntudatlan

suggestio....

És soha több!

Esküszöm neked!

Azután jöttél. És ismét imádtalak,

csak ajkamon égett a másinak a csókja. Atkoztam magamat gyengeségemért, azért a percért, amelyrt most előtted áll a cherub lángóallásával:

A Te haragod!

Mert megtudtál mindent.... Eldobsz,

gyűlölsz? Megtudod-e tenni annyi év édes szerelme után?

Annai csókomat el tudod-e feledni

egyetlen más csókért....?

Védj a saját szavaiddal! Vagy bűnös-bb vagy-e én, mint volt Éva?

Az én vétkem sem egyéb, mint egy pillanat.... az alkalom csábja....

És mikor így könyörgök Hozzád, hogy

A király jókedvű.

— Budapesti munkatársunktól. —

Budapest, okt. 21.

Félhivatalosan örvendezve jelentik, hogy a Felségének tegnap igen jó kedve volt. Azok, akik kihallgatáson voltak nála, mind egybehugyan kijelentették, hogy a király arca sugárzik az örömtől: jókedve tiz lépésről meglátszik rajta és — ami ezzel egyformán értendő — nyugodt is; nagyon nyugodt.

Az ének hálá! Ennyit már tehát elértünk volna a hosszú harc alatt. Eddig mindig azt a hírt terjesztették, hogy a Felség nagyon is lehangolt, rossz kedvű, sőt haragos. Terjesztették mesterségesen, talán túlozva is, hogy a király rossz néven vette a magyaroknak az a makacs küzdelmüket, ernyedetlen harcukat, amelyet a nemzeti jogokért fejtettek ki. Hogy a király homlokának ráncbaszedése nyilván elárulta szívének nagy bánatát. Ez a rossz kedv, az a harag minden bizonynyal összefüggésben volt a magyar válság elintézésével. Kifejezésre is jutott az a szívének bánata, rossz kedvének egyetlen oka a chlopyi hadparancs után megjelent manifesztumban, amelyben nyíltan rámutatott bánatára, mondván, hogy mélyen érinti atyai szívét az, hogy a magyarok nincsenek megelégedve. A király bánata a nemzet bánata is. Különböző felfogásból, de egy és ugyanaz okból fájt a valami a királynak is, a nemzetnek is. A rossz kedvben, az igazalomban, talán a fájdalomban is találkozott a nemzet és a király. Ez mindig így volt. A magyar mindig együtt érzett uralkodójával és kész volt életet és vért áldozni uralkodójáért minden időben, ha a király érdekei ezt követelték. Készen volt mindenre, kivéve akkor, amikor a király nem akarta teljesíteni a fejedelmi kötelességeit a nemzettel szemben, amire Magyarország történetében, fájdalom, több precedens volt már.

Királyunknak igen sok bánata volt már az életben és mindig maga mellett találta a nemzetet, mely osztozott bánatában. Mikor sorscsapások érték, tapasztalhatta, hogy a magyar nemzet nem zárkózott el előle, sőt osztozott minden gyászában. Mikor öröme volt, akkor is együtt örült vele a nemzet. Mikor a királyi családnak örömapjai voltak, mikor a Felségé jubilált, örömtűzek gyultak ki az országban mindenfelé. Nem mondhatja senki, hogy a magyar nép nem ragaszkodik bensőségesen alkotmányos királyához.

Hanem most, hogy hírek érkeznek a király jókedvéről, örömsugárzó kedélyéről, vajjon együtt érez-e a nemzet királyával?

Ha tudnók, mi okozott örömet a királynak, melyek a forrásai jókedvének: lehet, hogy a nemzetre is átragadna a király jókedve. De ki tudja, mi okozta ezt a jókedvet? Lehet, hogy egy izletes dejeuner hangolta jókedvre a felséget. Ha ez igaz, akkor a vidámság mulandó és futó lehet. Lehet az is, hogy más — a viszonyokon és a bonyolult helyzeten kívül álló — okok tették vidámmá az uralkodót. Az sincs kizárva, hogy esztrák tanácsosai elhittették feledt el azt az önfeléd pillanatát életünk, melyre remegve néztek vissza, mert öntudatlanul cselekedtem, nem veszed észre, hogy ez is egy megtisztult szerelem, amely a Te szavaid szerint magasztos, mert a bocsánatért reszkett hálának patinája fedi?

Lucifert büntesd!
De engem ne üzzön ki haragod a Paradicsomból, mert Évadám Adam is száműzetett....

Bocsáss meg Édes!
Szeress meg egyszer!
Szeresd a Te bűnbánó

Évadát.

Pethő zordonan szólott maga elé:
— Argumentum ad hominem! A saját szavaimmal akar legyőzni! En! mondtam ezt a paradicsomi új mesét neki.

Egyszer....

Mondd.... Mit tudtam akkor?

Lehajította fejét az illatos papírra és gondolkodott. Aztán odahajította a többi felé és az asztalra ütött:

— Lucifer már megbűnhődött! Hogyisne.... A más csókjával szeressem én? Lehet, hogy szeretem, de legalább ő ne tudja!

Hogy Évát felmentettem? A más sebtét könnyű túrni. Az Éva vétké nem nekem fájt....

Ó nem Éva.... és én nem vagyok Adam! És ha az vagyok? Ugy együtt potyintunk ki a paradicsomból....

Aztán újra elgondolkodott:

— És az elvem.... az elvem?

Kínézett a szürke novembri világba.

Sohajtott egy párat, aztán újra az asztalhoz ült. Összeszedte a papírfoszlányokat, felnyalabolta és a sötét tüzbe hajlította őket sorra egytől az utolsóig. És mikor az utolsó lángnyelv ragyogott fel, akkor mormolta kegyetlen lemondással:

— Soha! Nem csókolom a más csókja helyébe! Elv csak elv.... de a való, az való!

III.

Tehát Adam és Éva az új felfogás szerint is kiűzetett a Paradicsomból.

vele, hogy a magyarokat a példátlan hosszú válság megpuhította és most már mindenben engedni fognak, a mit a katonai politikus követel. Ha ez így van, akkor a király öröme csak fájdalommal viasshangot válthat ki a nemzetben. Mert akkor az uralkodót félrevezették és csalódásba ringatták. Öröme tehát ebben az esetben nem létező okokból származik.

Mert ha körültekintünk az országban, ha visszafelé, vagy előre pillantunk, akkor ugyancsak kevés örömet találunk és nagyon kevés okot arra, hogy a nemzet együtt örüljön királyával. Az ország még mindig törvényen kívüli állapotban van. Bizonytalanság, kapkodás, fejvesztés mindenfelé, a politikában, a közigazgatásban és a közgazdasági életben; a nemzet mindig súlyosabban érzi azt a nyugót és igát, amelyet a szomszéd Ausztria a nyakára illeszt; mindig jobban elkeseredik azon, hogy a hadsereg szellemében ellenségesen viselkedik a nemzettel szemben és a kezében lévő hatalmat nem a nemzet jogainak védelmére gyakorolja, hanem inkább a nemzet jogainak megfosztására. Sőt vannak akonaitanácsadók közt, akik hatalmukat inkább a nemzet jogainak torkametszésére használják, semmint arra, hogy a nemzetet szent és magasztos törekvéseiben támogassák. A válság is egyre jobban húzódik és mivel igazgatóbbá teszi a kedélyeket és a forradalmi hangulatot szítja. Az ipar és kereskedelem az országban nyomorult állapotban van. Bizony, ezideig kevés oka van a nemzetnek együtt örülni a királyával.

Egy esetben együtt örülne vele. Ha ugyanis a király örömet az okozná, hogy belátta a nemes magyar nemzet követeléseinek jogosultságát és teljesítendő azokat. Ha meglátta volna a nemzet felfakadt, vérző sebeit és elhatározta, hogy gyógyítja azokat. Akkor örömtűzek gyulnának ki az országban mindenfelé és újjongva oltoznék az ország a király örömeiben.

A szerelem vértanui.

Két életunt.

— Expressz tudósítás. —

Budapest, okt. 21.

Tegnap este Budapesten az összekötő vasúti-híd közelében óriási rendőrszerve, hogy egy fiatal, 18—19 éves leány sétált fel s alá a hídon már több ízben. A leány magatartása feltűnt neki és éppen elhatározta, hogy megszólítja a leányt, amikor a Dunába vetette magát. A híd alatt egy pesti, mint budai oldalán állandóan egy-egy csónak van kikötve. A rendőrség egy véletlenül arra járó vasúti munkással a csónakba ült és szerencsésen még élve kihozta a hullámok tetején úszó nőt, akit azonnal a közeli Szt. István-kórházba vitt.

A leányt itten magához térítették és kihallgatták. Megállapodtak először, hogy Stefancsik Helénának hívják, szegedi születésű és tegnapelőtt este Vácra jött, ahol társalkodónője volt egy örvény urinőnek.

Egy fővárosi mérnök udvarolt neki és miután elcsábította, megígérte, hogy nőül veszi. Igéretét azonban nem tartotta be.

A szép leány, aki időközben az anyaság jelei kezdtek mutatkozni, szegényében nem mert Szegeden lakó szüleihez visszatérni. Vácut sem maradhatott, mert külsőre föltűnt volna nemskára, azért tehát bejött a fővárosba, hogy hitlen kedvesét rábírra arra, hogy ígéretét teljesítse.

De ez — ugyánlázik — előre megérezte ezt és elutazott Budapestre ismeretlen helyre. Tegnap egész nap járt a szerencsétlen nő főúzó-fához, hogy megtudja, hogy szökött előle, de mindenütt azt válaszolták:

— Nem tudjuk!

Ez keserítette el a végtelenségig. Pénze nem volt, hogy valahol meghúzódjék, fázott és éhezett és amikor kétségbeesett jövője lebegett szeméi előtt, észbe jutott neki a meghalás gondolata.

Egy levelet írt a hitlennek, amelyben keserű szemrehányást tesz neki és megbocsátja lelkétlenységét. A levelet egy kávé-mérésben írta meg és felad postán, az összekötő-híd felé ment.

— Gyermekkoromban jártam arra. Ejjel egészen elhagyatott a híd. Innen a karta m leugrani, mert a többi hídon megakadályoztak volna. Csak az volt a szerencsétlenségem, hogy uszni tudok és így attól tartottam, hogy nem fogok elsüllyedni. Ezen is segítettem. Következő teleraktam a zsebemet és úgy ugrottam le. Azt hittem, hogy elsüllydek; de nem jól számítottam. Ugyanis közben a kövek kiestek a zseemből s amint a vízbe értem, önkénytelenül uszni kezdtem. Ekkor a borzadt víz felé láttam megrémültem és a reménytel erőt adott, hogy a vízen fenntartam magamat, míg a rendőrség közeledik hozzám. Csak akkor vesztettem el az eszméletemet, amidőn a csónakba fektettek.

Még egy öngyilkosság történt tegnap kora hajnalban Budán, a Zsigmond-utca 46. számú ház előtt, egy Bakos Eszter nevű 21 éves szobaleány márologot ivott. A Margit-kórházba vitték. Őt is szerelmi bánat vitte erre a lépésre.

UJDONSÁGOK.

Hazádnak rendületlenül.

Írta: Balázs József.

Kolozsvár, okt. 22.

Tanácskozások folynak Bécsben, Miként törjék meg a magyart?.... Nem új a nóta, régen tart már, Itt-ott villan is már a kard.... És e nemzet nyugodt, mint tenger, Minden szellőnek fel nem ül — Oda át, mint egy hang kiáltja: „Hazádnak rendületlenül!”....

Hiába szövik ott a tervet, Izunk erős, szívünk kemény; A győzelem miénk leend csak A sötét árnyak seregén. Hullám csapodja bár a sziklát, Előbb-utóbb csak majd elül.... Egy akarat fűz egybe minket: „Hazádnak rendületlenül!”....

Ha eddig meg nem történelek, Most hasztalan kísérlek; Kívánva már jogát a nemzet A jövőhöz új ezredig. Mondják bár, hogy „néptörzs” vagyunk csak, A magashól s onnan fölír, Egy nemzet ajka dörög vissza: „Hazádnak rendületlenül!”....

E nemzetet járomba fűzi, Bármint próbálják, nem lehet; Nagy méltósággal verne vissza Minden ilyen kísérletet. Használjanak bár skorpiókat E nemzet ellen fégyverőt, Meg nem török soha ez ígét: „Hazádnak rendületlenül!”....

Szabad nép voltunk mindörökké, Továbbra is azok leszünk; Szívünk meg érez, agyunk lángol, Szolgákká le nem süllyedünk. Csak ki magát önként megadja, Erre csak az érdemesül, De a magyar fennem kiáltja: „Hazádnak rendületlenül!”....

Hiába hát minden kísérlet, Nem rettent meg a „vas-marok”; Nem hitvány, gyáva nép vagyunk mi, De legőzhetlen magyarok! Szabadság létünk fentartója, Szívünk ma is azért hevül, S ha halni kell, ezzel halunk meg: „Hazádnak rendületlenül!”....

Germanizálás a kereskedelemben.

Kolozsvár, okt. 22.

Most, midőn ádáz harc folyik a nemzet törvényben gyökerezett jogainak elismerésért, most, midőn azért harcolnak, hogy a magyar nyelv érvényesüljön a hadsereg magyarországi ezredében, a sok keserűség okozott német nyelv helyett, aktuális, hogy a német nyelvnek kereskedelemben való gyakori, ugyancsak folytonos használata ellen is felszólaljunk. Midőn pedig ezt teszünk nem akarunk a külsőzásokkal folytatott kereskedelmi levelezés nyelvére is kiterjeszkedni csak a harmas hogy országai kereskedőinek egymással folytatott levelezéseire tesszünk egy pár megjegyzést.

Ismeretes az angol kereskedő mondása, hogy „a ki velem akar érintkezni az tanuljon meg angolul.” Tudjuk azt is, hogy az angol nem is levelez a külfölddel más képen, mint angolul. Sőt a francia s a német sem szívesen teszi meg, hogy más országok kereskedőinek ne franciául, vagy németül írjon.

Ezzel szemben mit látunk nálunk? Azt, hogy a kereskedelmi levelezés 80—85 % a német. Nem a külfölddel folytatott kereskedelmi levelezés, mert ha ennek volna 80 % a német, azon csak örülni tudnánk. A belkereskedelmi érintkezésben germanizálnak annyira a magyar kereskedők, nem a külfölddel folytatott levelezésükben. Mert azt nem is kívánjuk, hogy a külfölddel magyarul értenek. Hiába is kívánjuk. A mi kereskedelmünk a világhereskedelemben elenyésző kis szerepet játszik, ilyen önértéket és jogokat tehát nem vindikálhatunk magunknak, de azt, hogy a magyar kereskedő, a magyar kereskedővel magyar nyelven érintkezzék, azt most a nemzeti küzdelem idejében egyenesen megkövetelhetjük.

Különösen itt Erdélyben germanizálnak a kereskedők. Brassóban, Nagyszombatban, Segesváron, Medgyesen kuriókunképpen lehet egy-egy magyar felírás cégtáblát látni. Könnyen elképzelhető, hogy ezek a kereskedők milyen nyelven vezetik a könyveiket és milyen nyelven folytatják a levelezést.

De ezek nemzeti városok, ezek a kereskedők nem valják magyaroknak magukat. Hanem, hogy Kolozsvár, Marosvásárhely és az erdélyi részek más kereskedői is olyan kevés tudják, hogy mivel tartoznak anyanyelvüknek, az szinte bámulatos.

Pozsonyban, Versecen és más helyeken a kereskedők mozgalmait indították azzal a céllal, hogy német nyelvű cégtáblákat magyar felíratúval cseréljék ki. Hát ez mindenesetre szép dolog. De nem elég. A belletet, a szellemet kell megváltoztatni a kereskedelemben. Ezt pedig ott kell kezdeni, hogy a német nyelvet, azt az öszkös sebet vágjuk ki kereskedelmünk testéből és a magyar kereskedelem legyen nyelvében is magyar.

(k.)

— (Diszalbom dr. Fabinyi Rudolfnak.) Ez év tavaszán ünnepelte meg a kolozsvári egyetem tanári kara és ifjusága az egyetem egyik jeles és tudós taná-

rának, dr. Fabinyi Rudolfnak 25. esztendő tanári jubileumát. A professzor volt tanítványai 25 vegyész-doktor na délelőtt gyűnyörű, művészi kidolgozású albumot nyújtának át egykori mesterüknek. Az album 40—36 cm. nagyságú s fehér disznóbőrrel burkolt tábláján gazdag aranyozású összevert pálmalevél-sarokdiszítések, fehér, négylevelű lóherét ábrázoló mezőt zárnak körül, melybe aranyozott címer F. R. monogrammal van elhelyezve s körül smaragd-utánzatokkal kirakva. Az album belsejét aranyfonással áttört nehéz selyem borítja. Az első lap pergamentre festett képet hoz a kémia jelenéből és múltjából, majd a további lapokon a volt tanítványok fotográfiája látható. A mai ünnepély érdekességét növeli, hogy huszonöt, városunkban végzett kémikus-doktor milyen elágazó munkakört tölt be a társadalomban. Van köztük egyet. rendkívüli tanár, attaché, egyetemi magántanár, főgimn. igazgató és szerzetes-rendi örökös kormánytanácsos, kir. fővegyész, kir. vegyész, főgimn. tanár és tanügyi író, gyógyszerész, földbírtokos, gyáros, gyári fővegyész, műszaki vegyész és egyet. assistens. Sokfelől gyűltek össze mindezek, hogy leírják szeretetük és hálájuk adóját a tanítványi hűség oltárán.

— (Az esküdtzéki tárgyalások.) Mint jelentették már, a jövő hó 9-én veszik kezdetüket az utolsó esküdtzéki tárgyalások. Az első napon, november 9-én kerül tárgyalásra egy érdekes politikai vonatkozása per, mely nemcsak a szereplők személyénél, de a per anyagánál fogva is, széleskörű érdeklődést fog kelteni. E perben ugyanis, kölcsönösen szerepelnek, mint panaszosok és mint terheltek: De és Zoltán, Szolnok-Doboka megye főispánja és Horczeg Jenő, lapunk felelős szerkesztője; mindketten vád alá helyezve a sajtó útján egymás sérelmére elkövetett rágalmaszást és becsületsértést. Ugyancsak e ciklusban kerül tárgyalásra a kereszti-utcai gyilkosság ügye; továbbá egy oláh lap igazgatási pere.

— (Az erdélyi róm. kath. egyházkerület gyűlése.) Az erdélyi római kath. státus a jövő hó 18-án Kolozsváron gyűlést tart. A gyűlésnek mindössze is csak két tárgya van. Egyik az igazgatótanács jelentése, másik a kilépő igazgatótanácsosok helyének szabályozási beiktatása.

— (Áthelyezett főispáni titkár.) A kisküküllőmegyei főispán titkárát Széll Józsefet a belügyminiszter a marostordai főispán, Sándor János mellé rendelte ki szolgálatára.

— Deák-émlékünnepély az egyetemen.) Mint már tegnapi számunkban megírtuk, a kolozsvári magyar kir. Ferencz József tudomány-egyetem ifjusági és professzorai, e hó 25-én, vasárnap, délelőtt 11 órakor, az egyetem aulájában díszes ünnepélyt rendez Deák Ferenc emlékére. Az ünnepség programja a következő: 1. Hymnus, éneklük az ifjusági énekek. 2. Dr. Apáthy István, rektor magnifikus, az ünnepet megnyitja. 3. Makoldy Győzőnek, a rendezőbizottság elnökének meg nyitja beszéde. 4. Deák Ferenc a magyar közjog tudományában. Főolvasza: Dr. Nagy Ernő, egyetemi ny. r. t. tanár. 5. Kun Béla ünnepi ódát szaval. 6. Ifj. Bartók György emlékbeszédet tart. 7. Szózat, éneklük az ifjusági énekek. Az emlékünnepélyre, melyen a nagyközönséget is szívesen látják, félhat magyar ruhában vagy pedig fekete öltözetben kéretnek megjelenni.

— (A kolozsvári „Egyetemi kör” diszáltszója.) A kolozsvári „Egyetemi kör” e hó 20-án tartott rendkívüli ülése Borbély Gyula indítványára elhatározta, hogy diszáltszókat küldött az „Egyetemi kör” részére, mely tervet közadakozás útján óhajta megvalósíthatni. Ehhez képest a közgyűlés kebeléből egy 5 tagú rendező bizottságot küldött ki, névszerint Csorba Rudolf, Deák Zoltán, Kirinyi István joghallgatókat és Borbély Gyula, Fejér József bölcsészeti kar hallgatókat, kik tegnap, e hó 21-én délután 3 órakor tartott értekezletükön a szükséges előintézkedéseket megbeszéltek. Ezek alapján, tekintve az ügy hazafias voltát a rendező bizottság a zászlószentelés 1904-ik év március 15-én fényes országos ünnepség keretében szeretné megtartani. Együttal elhatározta a bizottság, hogy a további teendők felfüggesztésével ma délelőtt 11 órakor testületileg tisztelgetést teszi dr. Apáthy Istvánnal, az egyetem e. i. rektoránál, hogy ez ügyben is pártfogását és tanácsát kérje ki a hazafias professzornak.

— (A közmunka-bizottság ülése.) Kolozsvár szabad királyi város közmunka-bizottsága e hó 24-ikén, szombaton d. u. 3 órakor, a városháza tanácstermében ülést tart, melynek egyedüli tárgya, Szócs Sándor, Muntány György, Tamás Cyrill, Kornya Dániel és Gráf János építési iránti kérévényei képezik.

— (Az esti tanfolyam megnyitása.) A kereskedelmi és iparkamara által rendezett esti tanfolyam a városi polgári fiúiskola helyiségében e hónap 20-án nyílt meg. A megnyitásnál a keresk. és iparkamara képviselői ében dr. Gáman József hely. titkár jelent meg. A növendékeket Széchy Ákos iparisk. igazgató üdvözölte és köszönetet mondott abbéli buzgósgukért, hogy esti szabad idejük feláldozásával önként vállalkoznak ismereteik gyarapítására s ez által biztosítékot szereznek arra, hogy mint iparosok kellő általános és szakmüveltséggel rendelkezve, hasznára váljanak a magyar iparnak. A tanfolyam hallgatóinak száma különben 59.

— (Zselénszki Róbert titkos tanácsos.) A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király gróf Zselénszki Róbert országgyűlési képviselőnek a titkos tanácsosi méltóságot adományozta. Ez a kinttetés azért kelt feltűnést, mert tudvalevőleg Zselénszkit emlegetik sürűen az új kabinet földmívelésügyi miniszterének. Egyebekben a nyári nagy manőverek alkalmával Ferenc Ferdinánd az új titkos tanácsos fejedelmi pompával berendezett kastélyában lakott.

— (Meghívó.) A „Kolozsvári Egyetemi Joghallgatók Segélyező-Egylete” folyó hó 24-én, szombaton, délután 5 órakor a jogi kar II. számú tantermében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok azon megjelöléssel hívatnak meg, hogy e közgyűlés az alapszabályok 9. §-a szrint — a tárgysorozat 2. pontja kivételével — a megjelölt tagok számára való tekintet nélkül határozatképes lesz. Tárgysorozat: 1. Mult közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése. 2. Alapszabályok módosítása. 3. Egy választmányi határozat ellen benyújtott felelkezés tárgyalása. 4. Indítványok és interpellációk.

— (A nyomdák felügyeletének szabályozása.) A kereskedelmi kormány egy régebbi intézkedése szerint az iparfelügyelő hatáskörébe csak azok a nyomdák tartoztak eddig, amelyekben legalább 20 alkalmazott volt, vagy pedig azok, amelyekben nem emberi erővel hajtották a gépeket. A kereskedelmi miniszter most az össze: nyomdákra kiterjesztette az iparfelügyelő hatáskört. Amintszert erről már értesítette is Kolozsvár városát.

— (Tűz a „Kerekdomb” alatt.) Az elmúlt éjszaka fel 4 órakor a „Kerekdomb” alatt Török György 50 kalangya szalmája ismeretlen okból kigyuladt. A toronyór a tüzet, mivel az a várostól messze volt, nem jelezte, de azért a tűzoltók kivonultak és eloltották az égő szalmát.

— (Redménytelen királylátogatás.) Brüsszlelől írják a „Berliner Tageblatt”-nak, hogy ottani udvari körökben nyíltan beszélnek, hogy Lipót bécsi látogatásának nem volt meg a várt eredménye. A két udvar között a viszony nem javult s marad minden a régiben.

— (Robelli vívómester Amerikában.) A csaló vívómester, aki kauciószedeléseivel egész sereg szegény embert csapott be — nyomtalanul eltűnt a székesfővárosból. Kereste itt mindenfelé a rendőrség, sőt még ma is keresi. Halálra üldözik a károsultak, de Robellinek — mintha a föld nyelte volna el — teljesen nyoma veszett. Huszonnégy sirámköző, jajvesztől szegény ember átkozza a csaló vívómestert, a ki a bátorság és a becsület szimbólumával: karddal a kezében valóságos pusztítást vitt véghez azoknak a szegény embereknek a soraiban, akik évek hosszú során át folytatott keserves munkájukat néhány száz forint óvadéktól kipurkattak össze. Robelli, több mint 20000 koronát csalt ki ezektől a szegény emberektől és most már nyomtalanul eltűnt. A rendőrség eleinte bizonyosra vette, hogy Robelli itt bujkál a fővárosban, vagy a környéken rejtőzködik; ma délelőtt azonban távirat érkezett Berlinből, egy ott lakó hazánkfiától, a melyben az illető, (akinek a nevét a dolog természetéből folyólag nem írhatjuk ki) jelenti a budapesti rendőrségnek, hogy Robellit, akit igen jól ismer itthonról, vasárnap és hétfőn látta Berlinben az Unter den Linden egy kávéházában. A budapesti rendőrség a vett távirati értesítés nyomán, azonnal megtegte a távirati intézkedéseket, hogy elvágja Robelli elől az utat Amerika felé, ahová bizonyára igyekszik. Nem lehetetlen különben, hogy a németországi rendőrség még ma letartóztassa Robellit, akinek arcképe és pontos személyleírása az összes külföldi kikötővárosok rendőrségeinek kezében van. Szánalmat érdemel a csaló vívómester szerencsétlen családja, a kit a legnagyobb nyomorban hagyott Budapesten, a javíthatatlan szoknya-bolond Robelli.

— (Egy hercegnő válópöre.) Sulkovszky Ida hercegnő, férjéért dr. Tagányi Sándorné válókeresetét adott be az aradi törvényszékhez. Beadványában arra kéri a törvényszéket, hogy a dr. Tagányi Sándornal kötött házasságát bontsák föl s amíg a törvényszék ez ügyben ítéletet hoz, addig is rendelje el a törvényszék az ágytól és asztaltól való elválást. A hercegnő, ki nek üggyéje dr. Pollacek Alfréd budapesti ügyvéd keresetében még azt is kéri, hogy férje 960 ezer forint készpénz hozományát térítse vissza. A válókereset egyik indoka az, hogy dr. Tagányi brutálisan bánt a hercegnővel szemben.

— (Halál az asszony miatt.) A bácsmegegyi Dautova községben véres szerelmi dráma játszódott le tegnapelőtt este. Az esemény szereplői — mint nekünk írják — egy kikapós asszony, egy após és egy vő. Dautován ugyanis híres asszony Kulcsár Boris, aki nagyon kikapós természetű. A legutóbbi időben Simonyi József fiatal gazdát a hódított el a szerelmes asszony, aki egészen magához bilincselte a házasság Simonyit. Ezt az embert szerette Kulcsár Boris, de azért kegyeibe fogadta az öreg Heteyi Józsefet is, aki nem volt más, mint Simonyi apósja. Ez a ledér asszony pénzzel is kitarította. Jó ideig járt az após és a vő Kulcsár Borishoz, anélkül, hogy az egyik a másiknak a viszonyáról tudott volna. Az elmúlt héten azonban véletlenül akkor ment Simonyi a ledér asszonyhoz, amikor az apósja is ott volt. Természetesen az öreg volt az első és Simonyit nem bocsátották be. A szerelmében elvakult Simonyi felfordult a világ, amikor megtudta, hogy az apósja is osztozik az ő szerelmében. —

Revolvert vásárolt és hétfőn este lesbe állott. Az öreg Heteyi gyantalanul ment el Kulcsár Borishoz. Este tíz órákor azonban, amikor az asszony lakásából kilépett, elébe ugrott a tulajdon veje és revolverből a mellébe lőtt. A golyó szívén találta Heteyit és rögtön összeesett s meghalt. A gyilkos ezután még az asszonyt is agyon akarta lőnni, de az elmenekült. Simonyi a gyilkosság elkövetése után maga ment a csendőrséghez, ahol elmondta, hogy miért lett gyilkos. A csendőrség letartóztatta Simonyit és átadta a törvényszéknek.

— (Halál a zsilipek között) A Szamoson levő Vécsei-féle malomban tegnap nagy szerencsétlenség történt. — Egy áldott állapotban levő fiatal napszámosnő, Imre Mari a malomba lévén elfogalva a zsilipek között járt s a keskeny pallóról oly szerencsétlenül bukott le a zsilipek közé, hogy szörnyen összeroncsolt testtel holtan huzták ki. Hulláját a törvényszéki bonctani intézetbe szállították.

— (Továbbképző iparos tanfolyam.) A kolozsvári iparos-szolgálatok esti ismételő tanfolyama a városi polgári fiúiskola helyiségében e hó 20-án nyílt meg 59 hallgató részvételével. A tanfolyam 5 hónapra terjed ki és a hallgatók oktatást nyernek az ipari számtan, levelezés, könyvvezetés ismereteiből. A legnagyobb elismeréssel kell megemlékeznünk iparos-szolgálatok e nemes törekvéséről, hogy esti szabad idejüket feláldozásával önként vállalkoznak ismeretük szaporítására s ezzel is biztosítékot szereznek arra, hogy leendő iparosmestereink általános és szakműveltsége e kor követelményeinek meg fog felelni, a mi a magyar iparosoknak bizonyára csak hasznára és dicsőségére szolgál. A tanfolyamot dr. Széchy Ákos iparisik, igazgató lelkes szavakkal nyitotta meg, az iparkamarát dr. Gáman József h. titkár képviselte a megnyitón.

— (Az osztályversjáték) mai vég-huzása alkalmával a 602000 korona nyere-mény és díj a nyolc nyolcadban eladott 36037 számú sorsjegyre esett. A többi nagyobb nyere-mények a következők:

5000 koronát nyert: 10514.
2000 koronát nyertek: 104519 45958 29557 74799 75334 53277 36037.

1000 koronát nyertek: 43146 60384 36363 4182 75975 62375 59433 27953 11648.

500 koronát nyertek: 35238 75660 76197 53956 84150 87361 87494 40998 100635 84109 50179 79758 106754 22591 78111.

A többi kihúzott számok 200 koronát nyertek.

x Beiratkozások a nemzeti zeneiskolába. A nemzeti zeneiskolába, hol a növendékek jeles szakavatott tanárok vezetése alatt nyernek a zene minden ágában kiképzést, naponta lehet beiratkozni Wesselenyi-utca 14. sz. II. emelet d. e. 9—12 és d. u. 3—6 óráig az igazgató Rónai Sándornál.

x Placsiánt és Grosz hatóságilag engedélyezett szállodai, vendéglői és kávéházi személynél elhelyezést, pénzkölcsönt, adást-vevést közvetítő és privát házi elhelyező irodája Kolozsvár, Mátyás király-ter 12. szám. — Telefon 494. sz.

x Pénztárnői, elárusítónői, vagy más hasonló állást keres óvadékképes leány, ki már mint elárusítónő alkalmazva volt. Cim a kiadóban.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, csütörtökön, 1903. okt. 22-én:

Patyolat kisasszony.

Színzmű 3 felvonásban.

Kezdeté 7-kor, vége fél 10 kor.

Holnap, pénteken, okt. 23-án:
PATYOLAT KISASSZONY.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Csütörtök: Patyolat kisasszony. 1-ór. (bérlet 20. sz.)

Péntek: Patyolat kisasszony. (b. 21. sz.)
Szombat: A drótos tót. (b. 22. sz.)
Vasárnap d. u.: Ocskay brigadéros (Ifj. el.)
este: A falurossza. (b. 23. sz.)

* Somlyai Ártur második vendégfőlépése. Természete: s a szinpadon. Összintés a hangban. Közvetlenség a mozdulatokban, — ezek a művészet alapgerendái, erre építi a jó színész minden törekvését s ezt hangoztatja a kritika is szűnös szűrtelen. De mi az a természetesség? mi az az öszinteség? mi az a közvetlenség? Semmi más, mint hogy ha a színész hőst játszik: hőst, ha szürke, köznapit alakot játszik: szürke, mindennapi alakot lásson benne a néző, ki akár tévedésbe is essek, hogy az a szinpadai alak igenis hős! vagy igenis kalmár! és nem megfordítva. Ha tehát természetességről szól az ének, ne azt higgyük, hogy mindenütt, mindenkor a sima, nyugodt, higgadt, megfontoló hangra vágyunk. Ilyesféleképpen érthette félre vendégfőlépésünk, Somlyai Ártur is a szinpadai játék törvényeit, a midőn Maeterlinck drámájának Prinzzivaljeában olyan alakot tűntetett elének, kinek nyugodtsága és természetessége mindenkor jó lehet, csak itt nem, a mikor minden szzzvából tüzet és lobogó szenvedélyt kell lehelnie. Nincs olyan száz ellenen áttört zsoldos-vezér, ki ama pizai éjszakán olyan gögös, imponálni akaró nyugodtsággal járna, tenne, szólna, mint tette tegnap Somlyai. Konstatálnunk kell, hogy a különben föltétlenül intelligens, gondolkodó és szerepét gondnal tanulmányozó ifjú művész tulajdonságait legutóbb elősoroltuk. Hasznavehető, tehetséges színész, ki ha tévedett is, de legalább főfogásra, nem sablonra törekedett. Rosz-szaljak azonban számtalan, ideges, csöppet se művészhöz illő gesztusát, melyekről le kell szoknia, hogy őszinte elismeréssel szílhassunk művészetéről.

Egyebekben téli hang húzódott a félig se telt színház falai közé s az a fázékony-ság erősen kirírt a tegnap esti szereplők játékából, kiknek nagy része föltétlenül elfelejtette átnézni szerepét.

(b.)

* Patyolat kisasszony. Ma lesz az évad 4-ik premiéreje. Brieux új drámája, a „Patyolat kisasszony“ kerül bemutatásra, a cinszerében Tótyölgyi Margittal. Emeltésre méltó szerepük lesz még a drámában: Szakácsnak, Laczó Arankának, Szentgyörgynek, Szegőnek, Dezsérinek, Tompának, Éisy Emiliának és Bércinek.

* Novemberi újdonságok. Kiadott programjához híven októberben 4 újdonságot hozott színre a színház vezetősége s most már a november havi újdonságok előkészületeivel foglalkozik a személynél. — November hó első felében két újdonság bemutatója fogja érdeklődni a műsort. Negyedikén Verő György operettje »A bajusza«, 13-án pedig a Víg-színházban nagy sikert aratott francia bohózat a »Dr. Nebántsvirág« fognak színre kerülni.

* A drótos tót. Lehar népszerű operetteje szombaton két új szereplővel kerül színre. Károlyi Leona Micit és Ladislai az öreg drótos tótot fogja először énekelni.

* Ocskay brigadéros. Herceg Ferenc drámája vasárnap délután újítás, előadásban kerül színre. A darabról Kovács Dezső ev. ref. főgymnasiumi tanár fog értekezni.

* A falu rossza. Tóth Ede népszínművét vasárnap este eleveníti föl a színház. A címszerepet Kassai, Finom Rózsát Károlyi Leona, Gonosz Pistát Dezsőri játsza.

Táviratok

A politikai válság.

Budapest, okt. 21. é. 12 ó.

A kamarilla tagjai.

Ma reggel a király báró Beck vezérkari főnökkel és Schissel a kabinetiroda főnökével értekezett. Ennek eredménye az, hogy a király a következő felfogást tette magáévá:

A nyelvkérdés olyan felségjog, melybe az országgyűlésnek semmi beleszólása nincsen és e tekintetben a parlament nem egyenrangú a királlyal.

Lukács miniszterelnöksége.

Lukács kihallgatása befejeztekor egy órán át értekezett telefon útján budapesti politikai barátaival.

Ha a kilences bizottság módosítani fogja a programot, akkor Lukács László megkapja a megbízást a kabinetalakításra. Lukács az audiencia után a magyar miniszteriumban hosszan tanácskozott gróf Khuen-Hédervárral is.

Héderváry kihallgatása.

Ő felsége déli egy órákor gróf Khuen-Héderváryt háromnegyed óra hosszáig tartó kihallgatáson fogadta. Hír szerint a király csak azt közölte vele, a mit Lukács Lászlóval, hogy t. i. mivel a korona jogairól van szó, a király maga nem tárgyalhat, ennél fogva bizalmi emberre volt szüksége és ezt a szerepet tölti be Lukács László. Ő közvetíti a tárgyalásokat a király és a kilences bizottság között. Pénteken Lukács is, Khuen-Héderváry is ismét felutaznak Bécsbe.

A közvetítő.

Lukács László amint kijött a királyi kihallgatásról, azt mondotta a tőle kérdészködő újságíróknak:

„Ő felsége fogadott, hogy megismeresse álláspontját és megbízott, hogy azt képviseljem. Nem hivatalos minőségben utazom vissza Budapestre, hanem csak mint közvetítő, hogy megkezdett munkámat folytathassam.“

Lukács küldetése.

Egy előkelő szabadelvű párti képviselő, kifejezést adott annak, hogy Lukács küldetését nem úgy kell felfogni, hogy a korona

bármely irányban is a felségjogokra vonatkozólag tárgyalásba bocsátkozna a szabad-elvű párttal. — A most folyó megbeszélések csak arra valók, hogy a kabinetalakításra alap teremessék és kiderüljön, hogy van-e a szabadelvű pártnak olyan katonai programja, mely a király álláspontját fedi és amelyet aztán a kabinet képviselhet is a parlamentben.

Kombinációk.

A kilences bizottság holnap ülést tart. Ezen az ülésen most már mint a király megbízottja jelenik meg Lukács László a közvetítői meghatalmazással. Budapestben az a vélemény, hogy ha lényeges eltérés lenne a király és a bizottság álláspontja között, akkor Lukács László nem térne már pénteken vissza Bécsbe, hanem hosszabb időt szánna és tartana szükségesnek az egyezkedésre. Éppen ezért azt hiszik, hogy csak alárendelt differenciákról lehet szó.

A szabadelvűek hangulata.

A szabadelvű klubban sokan jöttek össze a déli órákban és megdöbbenéssel vettek tudomást a bécsi riasztó hírekről. Később, mikor az újabb hírek jöttek, lecsillapodtak, mert úgy szóltak az értesítések, hogy a programnak csupán egyes alárendelt jelentőségű részletei nem nyertek jóváhagyást.

A volt nemzetipártiak műfelháborodással vették tudomásul a meglepő eseményeket és harciasan hangoztatják, hogy a programból semmit sem lehet már engedni, legfeljebb styláris módosításokba egyezhetnek bele.

A függetlenségi párt hangulata.

Budapest, éjjel 2 óra.

A függetlenségi pártban a bécsi események után rendkívül harcias hangulat keltekezett.

Általános vélemény, hogy a történetek már nem a párt ügyei többé, hanem a nemzeté. — A nemzettel pedig így elbánni nem lehet, de nem is engedik, hogy lehessen. A pénteki konferencián határozott állást foglalnak a helyzettel szemben. — Mert a válság ezen folytonos előadása és az osztrák politikusok állandó befolyása valószággal tűrhetetlen. A harcias elemek a Ház összehívását hangoztatják, sőt az összehívásra szükséges aláírásokra a mozgalom meg is indult. Ha a Ház összehívhatná, tiltakozni fognak a történetek ellen és fölvetik a kérdést, hogy az ideiglenesen kinevezett kormánynak a nemzettel van-e?

Általánosságban a hangulat a legelkeseredettebb

A szabadelvű párt hangulata.

A szabadelvű pártban is oly általános megdöbbenést keltett a király elhatározása, mint a függetlenségi pártban.

Sokan hangoztatták, hogy a pártnak nem szabad engedni és Lukács Lászlót ugyanolyan utasításokkal kell visszaküldeni, a milyennel ment.

Hegedűs Sándor és Andrassy Gyula körül nagy csoport képződött. Ők az elégtelkenkedést akarták csillapítani. Andrassy mondotta, hogy a királytól nem lehet zokon venni, hogy az ő álláspontját is közölni kívánja. Miután többen felhozták azt a sérelmet, hogy a király osztrák tanácsosokat is meghallgat és azok által befolyásoltatja magát.

Andrassy azt felelte, hogy ezek az ügyek az osztrákokat is érdeklik. Hivatkozott a hatvanhetes kiegyezésre, amidőn a közös államadóságok dolgában nem tudtak meggyezni Ausztriával, a hatvanhetes bizottság tizenötös albizottságot küldött ki, amely viszont elküldötte Andrassy Gyulát B. Eötvös Józsefet és Lónyay Menyhértet Bécsbe, hol ő Felsége elnöke alatt közös tanácskozást tartottak, melyen a magyar részről a nevezettek, osztrák részről két miniszter és Haubner vettek részt s az itt történt megállapodásokat közölték a hatvanhetes bizottsággal. Andrassy Gyulával szemben, kik a dolgot ismerik azt állítják, hogy Lónyait, Eötvöst és Andrassyt nem a tizenötös bizottság küldötte ki, sőt Deáknak tudomása sem volt arról, hogy ők Bécsbe utaznak. Tehát privát elhatározásukból tették és Majláth gróf akkori cancellár biztatására ugrottak bele a dologba. A példa tehát nem analog, mert az osztrákok nem is valamely közös konferencián, hanem egyenest a magyarok háta mögött vindikálnak jogokat maguknak az uralkodónál.

A kilences bizottságban.

Lukács László holnap érkezik Budapestre. A kilences bizottság ülésén elő fogja terjeszteni ő felsége öhajlásait. Beszélük, hogy ha a király és a bizottság álláspontja között a differencia olyan, hogy a megegye

zés nem létesíthető, mindakét álláspontot a szabadelvű párt döntése alá terjesztik.

A nemzeti pártiak.

A nemzeti pártiak fennen hangoztatják, ha nem lényegbevágó módosításokról van szó: akceptálja; különben pedig nem.

Az ó-szabadelvűek.

Az ó-szabadelvűek egyrésze is azon az állásponton van, hogy a programon lényeges módosítást tenni nem szabad. Noha akadt már egy néhány képviselő, aki már most amellett csinál hangulatot, hogy a király kívánságaihoz alkalmazkodni kell, de a kívánságok mértékét persze még senki sem tudja.

Általános hangulat.

A hangulat általában pessimistikus, mert sokan attól tartanak, hogy a portának vagy kompromittálni kell magát a közvélemény előtt, vagy nyílt konfliktus tör ki a királlyal.

Általános a vélemény, hogy ezt az újabb eselszöveget is Beck, a chlopy-i hadparancs hírdet szerzője szölte.

Igy azután nagyon kevesen biznak abban, hogy a király elhatározása csak formalitás jellegével bírna és hogy pénteken — mikor Lukács remélhetőleg újból ő Felségéhez mehet, — a király elfogadja a programot.

Kilenc óra felé megjelent a pártban Apponyi Albert, ki kijelentette, hogy meg kell várni a király üzenetét és csak annak teljes ismeretével kell már ítéletet formálni.

A nisl elítéltek.

Budapest, okt. 21. é. 12 ó.

Belgrádból jelentik, hogy az elítélt nisl összeesküvő tisztek pört indítottak Magdalenics tábornok ellen a polgári bíróság előtt, minthogy Magdalenics nyugdíjban van. Lazarovics kapitány a belgrádi várfogságban marad, mert ellene pör van folyamatban sikkasztásokért, a melyeket mint századparancsnok követett el. A többi lefokozott tisztet átkísérték a pozsareváci börtönbe.

Budapesti gabona-tőzsde.

Készárupiac tartott irányzat. Határ-üzlet valamivel szilárdabb.
Buza okt. 755—56
Buza 1904. ápr. 767—68
Rozs okt. 620—21
Zab okt. 520—30
Tengeri 624—25
Felmondatott 31000 mm. buza, 500 mm. rozs a 19-iki átvételre.

„UJSAG“

ELŐFIZETESI ÁRAK!

Okt.-dec.-re 6 kor.
Egy óra 2 kor.

Mutatvány-számokat kívánatra 4 napig szívesen küld a kiadóhivatal.

REGÉNY.

Az ellopott fehér elefánt.

(The Stolen White Elephant)

Irt: Mark Twain. (11)
Fordította: M. A.

Hanem énnekem nem volt miért örülni. Ugy éreztem magam, mintha ezeket a véres büntetéseket mind én követtem volna el s az elefánt csak felelősségre nem vonható ügynököm lett volna. És hogyan nőtt a büntettek lajstroma! Egy helyen részt vett egy választásban s öt darab hamis választót megölt. Ezt követte két szegény vándorregény: o'Donohue és Mac-Flanagan megölése, a kik a megelőző napon nyertek új hazát minden országok földözöttjeinek menedékhelyén s miáltal először akarták az amerikai polgár nemes választójogát gyakorolni, leterítette őket a »ziámi csapás keze«. Ismét máshol le volt írva, hogy miként bántalmazott egy: »örült sensatio-prédikátort, a ki épen támadásra készült a tánc, színházak s más olyan dolgok ellen, a melyek nem tudják védni magukat;« másbol ismét az, hogy miként ölte meg a »világítási intézmény« egyik tisztviselőjét.

S ez a névsor folyton nőtt, mindig nagyobb és nagyobbra. Valósággal szivettépő volt! — már 60 ember halt meg és 240 megsebesült. E közlemények mind a detektívek buzgóságát bizonyítják s mind csak ezzel a megjegyzéssel záródtak: »A szörnyeteg háromszázezer polgár és négy detektív látta s ezek közül a kötelességtudó tisztviselők közül kettőt megölt.

Már féltem, mikor a tivírókészülék csöngetni kezdett. Mindig több és több távirat érkezett, de szerencsére már nem voltam képes valamennyit megérteni. Azzal azonban tisztában voltam, hogy minden nyom végképen elveszett. A kód lehetővé

tette, hogy az állat biztos buvóhelyet találhasson.

Az egymástól legtávolabb eső helyekről jöttek táviratok, melyek jelentették, hogy ott bizonyos időben egy a ködben mozgó tömeget láttak, a mely minden kétséget kizárólag az elefánt volt. „Ezt a »mozgó tömeg«-et látták New-Hawben, Pensylvániában, New-York államban, Brooklynban sőt New-York vá os belsejében is. Hanem mindezen esetekben úgy elűnt a »mozgó tömeg,« hogy semmi nyom nem maradt utána. Ezekről a helyekről minden detektív óránként jelentéseket küldött s mindegyik meg volt győződve, hogy kezében van a nyomozás fonala, amelyet követnie kell.

Ez a nap minden eredmény nélkül mult el.

A legközelebbi ugyanigy. A következő szintén.

A hirlaptudósítások unalmassá váltak, minthogy mind csak étektelen dolgokról tettek jelentést, olyan nyomokról, amelyek sehoá sem vezettek s olyan teóriákról, amelyek meglepő fordulataikkal már minden eshetőséget kimerítettek.

A felügyelő tanácsára megkészszerettem a kitűzött jutalom összegét.

Négy szomorú nap következett. Különösen a szegény, sok zaklatot detektívekre nézve lett mind a négy nehéz. A hirlaptudósítók nem akarták többé teóriákat közölni s valamennyit mind elutasítottak.

Két héttel az elefánt eltűnése után a felügyelő tanácsára 75000 dollára emeltem a jutalmat. Ez nagy összeg, de inkább kockáztattam egész vagyonomat, mintsem a kormány bízalmát.

A hirlapok is megunták már a dolgot s most egyszerre a detektívek ellen fordultak, akiket a legcsipősebb sarkasmusokkal üldöztek — Az utcai énekesek detektíveknek öltözködtek s a legmulatságosabb módon utánozták az elefánt vadászatot. A karikatunisták detektíveket rajzoltak, a mint távosövek kutatók a messzeséget, a fehér elefánt pedig hátuk mögött áll s almat lop a detektíveknek a zsebéből. Komikus célzások történtek a detektívjelvényre is. Uraságod biztosan látott már ilyet, ha másképp nem, legalább a detektív-regények hátlapján: egy nyitott szem, ezzel a felirattal: „Mi nem alszunk soha. Ha egy detektív megszomjazott s vendéglőbe ment, az élces kocsmáros gunyosan kérdezte: Szemcsőppeket parancsol talán? (Eye-opener, egy amerikai pálinka neve, magyarul szőlő-szóra: »szemnyitló.« Ford.) Egyszóval: a levegő sarkasmusokkal volt tele.

S mégis volt valaki, aki mindennek dacára változatlanul nyugodt maradt. S ez a valaki a felügyelő volt, ez az acélszívű férfi. Eles szeme nem fáradt el, önbizalma egy cseppet sem gyengült. Csak annyit mondott:

— Beszéljenek amit akarnak, az nevet legjobban, ki utoljára nevet.

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

N. V. Kossuth szegedi szobránál. Sajnáljuk, hogy a különben elég csinos és meleg, hazafias hangú kölömnét elvesztett aktualitásánál fogva, nem közölhetjük. Kéziratát kivételesen megőrizzük.

„Német.“ Forduljon Telkes Simonhoz, a névmagyarosítási egyeslet elnökéhez, (Budapest, Uti-utca) ki a kérdézet ügyben szívesen szolgál mindennemű felvilágosítással.

Felolós szerkesztő:

HERCZEG JENŐ.

Laptulajdonos:

GOMBOS FERENCZ.

NYILTTÉR

Megérkeztek! Scherg Vilmos

brassói posztógyárából megérkeztek a legjobb minőségű

férfit ruha- szövetek

... dus választékban! ...

A nagyérdemű közönség szíves érdeklődését ez uton is felhívja

Moskovitz Berta örökösei:

Üzletvezető

5—5 ZAUDERER.

..... Kolozsvárt, Deák Ferenc utca.

Ki eladó házát gyorsan eladni,

... vagy ...

kiadó lakását gyorsan kiadni

akarja, forduljon a házak adas-

vétel és berbeadás nyilvántarúsi

vállalathoz, hol ugy vételre, mint

berbevenni lakáskeresők leggyorsab-

ban jutnak kedvező eredményre.

Értekezni: d. u. 3—5-ig. (Belkirály-2618. utca 16. szám. 35—60

Réti Sándor férfi ruhakereskedőnél

a tanácsháza alatt

Szám: 13698—1903.
alisp.

Árlejtési hirdetés.

Kolozsvármegye székháza hivatalos helyiségének

fűtésére

az 1903—1904. évben szükséges 1000, azaz egyezer ürköbméter tűzifa szállítása folyó évi október 31-ik napján d. e. 10 órakor a vármegye székházánál (alispáni hiv. helyiségben) megtartandó nyilvános árlejtésen a legutányosabb ajánlattevők ki fog adni.

Vállalkozni szándékozók felhívom, hogy az árlejtésre kitűzött fenti határrnap előtt a vármegye székházának udvarára 2, azaz kettő ürköbméter mintafát beszállítva 200 korona bánatpénzzel ellátott bélyeges zárt írásbeli ajánlatukat hozzám folyó év október hó 31-ik napja d. e. 10 órájáig annyival is inkább adják be, mivel a később beérkező ajánlatokat nem fogom figyelembe venni.

Az ajánlatban megemlítendő, hogy ajánlattevő a részletes árlejtési feltételeket ismeri és azokat elfogadja.

A részletes árlejtési feltételek a II. aljegyzői irodában (I. em. 40. sz.) hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kolozsvármegye alispánja

Kolozsvár, 1903. október 19.

alispán hiv. távol

CSISZÁR,

főjegyző.

1205—1903.
végh. szám.

2589 1—1

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közli, hogy a budapesti kir. törvényszék 1903. évi 3109. számú végzése következtében Sugár József ügyvéd által képviselt br. Horváth Odóné javára Steuer Sándor ülen 8660 korona s jár. erejéig 1903. évi június hó 7-én foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 23-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Mely árverésnek a Kolozsvár városi kir. járásbírósa 1903. évi VII. 360/1. számú végzése folytán 8660 korona tőkekövetelés, ennek 1898. évi május hó 14-ik napjától járó 5%, kamattal, 1/2% váltódj és eddig összesen 522 kor. 70 fillérben bírólag már megállapított költségek erejéig Kolozsvárt, New-York szálloda helyiségében leendő eszközökre 1903. évi október hó 23-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Kelt Kolozsvárt, 1903. évi október hó 8-án.

K. Csoma Imre,
kir. bír. végrehajtó.

Órás- és ékszerüzlet átvétel!

Babos Sándor ur órás- és ékszerész

üzletét október 1-én átvettem és azt

Wesselényi Miklós-utca 16-ik sz. alatt

arany-, ezüst-órák és ékszerekkel

ujjonnan berendeztem!

Javításokat az új rendszer szerint mechanikailag a legelőbbben elkészítek és vidéki megrendeléseket 2782/15 elfogadok és pontosan eszközölök.

Hájek Miksa órás- és ékszerész

Szám: 1440—1903.
vhtó.

2838 1—1

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közli, hogy a Kolozsvár városi kir. járásbírósa 1903. évi Sp. III. 238/1. számú végzése következtében dr. Weisz Miksa ügyvéd által képviselt Bágyi György javára Nagy Ferenc ellen 137 kor. 60 fillér s jár. erejéig elrend. 1903. évi augusztus hó 27-én foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 1070 koronára becsült következő ingóságok, ugymint: házibútor, 1 vaskasza stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek fenti városi kir. járásbírósa 1903. évi VI. 1384/2. számú végzése folytán fenti tőkekövetelés és egyéb bíróilag már megállapított költségek erejéig Kolozsvárt, Holdvilág-utca 11. sz. a. leendő eszközökre 1903. évi október 23-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt, 1903. évi október hó 2. napján.

Ligeti József,
kir. bírósági végrehajtó.

Eladó ingóságok a téglagyárban!

Kolozsvárt, a Rákóczi-úton
fekvő téglagyári telepen

egy fekvő gőzgép, két gőzkazán

— keskeny vágányu vasúti sínek —

és hozzávaló tolókocsik, jó karban lévő téglaprés, többrendbeli sínek faanyagjai és a téglagyártáshoz tartozó egyéb eszközök stb.

szabad kézből eladók!

Ugyanezen telepen nagyobb mennyiségű épület-tégla áll még a vevőközönség rendelkezésére. o o o o

2606 79—* Értekezhetni:
a Kolozsvári Zakarékpénztár és Hitelbank Részvénnytársaságnál a hivatalos órák alatt.

Braun Mihály
hangszerkészítő
KOLOZSVÁRT,
Wesselényi M.-n 18.

Nagy raktár az
összes hangszer-
ekben.
Nagy
javítóműhely.
Árjegyzék ingyen és
bérmentve

Ujság
Kiadóvállalat

GOMBOS FERENCZ
Kolozsvár, Egyetem-utca 7.

ELSŐRANGU

„Lyceum“

Könyvnyomda

Az erdélyi részeken legjobb hírnévnek örvendő Lyceum-nyomdát négy gyorsasáttal és a legmodernebb gépeknek megfelelő betűanyaggal szereltem fel, úgy, hogy a könyvnyomdai munkák kiállítását tekintetében nemcsak a helyi, hanem bármely fővárosi nyomdával szemben is kiállok a versenyre.

Vidéki megrendelések leggyorsabban eszközöltetnek.

Gyorsan, izlésesen és legutányosabb árban készítek: meghívókat, körleveleket, üzleti számlákat, heti és napilapokat, folyóiratokat, eljegyzési kártyákat stb.

HERMANN E.

varrógép és kerékpár nagy raktára

Kolozsvárt, Egyetem-u. 6 sz.

Ujjonnan berendezett mechanikai o
műhelyben minden mechanikai
javítások olcsón, gyorsan és pontosan eszközöltetnek. o o o

Varrógépek!

1 valódi családi Singer varrógép himző készülékkel ellátva 30—50 frtg.
1 karikahajós 65—80 frtg.
1 Central Bobbin 86—90 frtg.

Eredeti Howe C. Wheeler & Wilson D. 12., Manufacturing & C. New-York, Balkara Cylinder stb. stb. A varrógépek kedvezménye: **Heti vagy havi részletfizetésre is vásárolhatók.** o o o o o

Gépeimért 10 évig felelek.

2594 91—*
1 új kerékpár angol villával 70—90 frtg. Kerékpár kopöny 4—6 frtg.
Kerékpár gummi 2 frt 80 krtól 3 frtg. Kerékpár csengő 35 krtól.
1 frt 50 krig. Kerékpár acéllámpa 2 frt 50 krtól 5 frtg. stb. stb.

Kalapujdonságok! — Fehérneműek!

Bittó Rezső * Kolozsvárt,

Mátyás király-tér 12.

Síjálja az őszi évadra megérkezett

FÉRFIDIVAT

Ujdonságait!

Legjobb kivitelben, legutányosabb árakban!

Joánovics Testvérek

— ezelőtt KATÓ J. —

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy a Kolozsváron jól ismert

Kató J. fényképezési
műtermét — átvettük

s fenti cég alatt folytatjuk.

Ajánljuk elsőrendű műtermünket, mely ujonnan berendezve a legmesszebbmenő kívánságoknak is megfeleltet.

Ötözők a n. é. közönség rendelkezésére állanak!

A volt KATÓ J. cég minden felvételéből utánrendelések elfogadtatnak!

fényképezési- és festészeti műterme

Mátyás kir.-tér 32. Kolozsvár. Telefon: 150. szám.

Gyermekfelvételekben
specialisták!

Aquarellek és olajfestmények

úgy természet, mint képek után jó tálalás mellett a legkiválóbb kivitelben készíttetnek. Nagyítások platin pigment- és fényes papíron.

Csoportok egyletek és családok számára. Házonkívüli felvételek.

Képeretek minden nagyságban és minőségben! Midőn ezeket a n. é. közönségnek tudomására hozzuk, kérjük szíves partitogását. Tisztelettel

2723 15 50 JOÁNOVIC TESTVÉREK.

A volt KATÓ J. cég minden felvételéből utánrendelések elfogadtatnak.

SÁRGA KRISTÓF

FEHÉRNEMŰ, VÁSZON és SZÖNYEG RAKTÁRÁBAN

KOLOZSVÁRT, DEÁK FERENCZ-UTCA 3. SZÁM ALATT.

2550 Legelőbb árban és legnagyobb választékban kaphatók: 86—104

Kész férfi-, női-, fiu- és

leányka fehérneműek min-

den nagyság és minőségben.

Továbbá kész matrác,

paplanok, párnák, ezekhez

ágyhuzatok minden kivitelben.

Elvállal kiházási-
tási vagy magán-
szükségre kívánt
mindenféle fehérne-
műek pontos elké-
szítését, kitűnő
szabás és jó össze-
állításra legnagyobb
figyelem fordítatik.

Mátyás király
tér.
Gróf Rhédey
palota.

Schuster Emil

Norinbergi, diszmű, játék, sport, vadászati
— és fényképezési kellékek áruaktára Kolozsvárt.

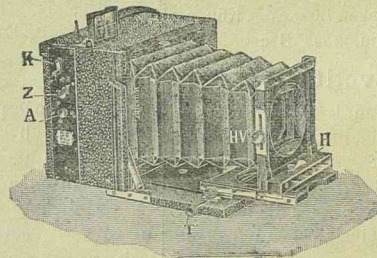
Telefonszám:
185.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát:

Az eredeti
Amerikai Gramophon

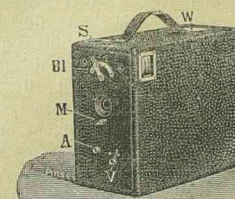
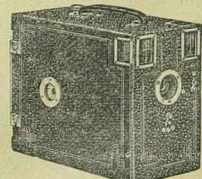
Farsaság hangosan beszélő-
zenélő- és szavaló-gépjait,
eredeti gyári áron 105, 150—200 koronáig; ugyszint az

Fényképezési kellékekben: Kézi,
állványos és Kodak
zsebkamrákból filmek, üveglemezek a
legújabb gyárakból, másolópapírok,
levezelőlapok és vegyszerekből, szóval
minden megkívánható kelléket eredeti
gyári árak mellett.

Vadászati kellékekben: Kizárólagos raktár I. P. Sauer & Sohn
Suhl. H. Pieper és Neuman Freres bel-
giumi fegyvergyárosok serétes és golyós fegyvereiből bármilyen
Caliberben 38 koronától 600 koronáig; Revolverek, Browning
és Bär célzó- és flobert pisztolyok, revolvertöltények, töltény-
hüvelyek, fojtások, golyók és serétek, becsavaró- és tisztító kellékek
stb., vadászczipók, eszmák, vadászharisnyák, kalapok és sapkák.
Vízhatlan bőr- és teveszörkabetők, felöltők és gallérok, valódi
dániai mosható iramszörkabetők, szőrmével bélelt és
béleltenül, bőrsapkák és sisakok.

Schuster Emil.

Jelszavam: Olcsó ár és szolid, pontos kiszolgálás!

Fűszer- és csemege-üzlet átvétel!

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szí-

ves tudomására hozni, hogy a

Deák Ferenc- és Tivoli-utca sarkán levő

Azbej Mihály-féle

fűszer- és csemege-üzletet

a mai napon átvettem és azt egészen ujonnan a kor igényeinek megfelelőleg berendeztem.

Kérve a nagyérdemű közönség szíves partitogását.

Tisztelettel

KÖRÖSI ÁKOS.

2782 5—*

Jelszavam: Olcsó ár és szolid, pontos kiszolgálás!